

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	celo leto	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	12—	6—	2—	
v upravnistvu prejemam:	celo leto	pol leta	četrt leta	na mesec
K 22—	11—	5:50	1:90	

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (I. nadstropje levo), telefon št. 34.

Izba za vsak dan svojo izvedbo in prazniko.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Pecemozna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	13—	6:50	2:30	
za Nemčijo:	celo leto	pol leta	četrt leta	na mesec
K 28—	14—	7:00	2:40	

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravnistvo: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Plačana naklonjenost.

Dne 12. aprila je imela Kranjska nemška hranilnica svoj občni zbor.

Na tem občnem zboru je bilo povedano, da se vloge od junija meseca lanskega leta zopet množe in da je imela nemška hranilnica 274.604 krone 52 vin. čistega dobička.

Od tega dobička je kranjska nemška hranilnica darovala v različne namene 174.770 K in sicer je pri tem jemala ozir „samo na tiste kroge prebivalstva, na tiste kraje in naprave, ki so hranilnici naklonjene, in na svojo naklonjenost tudi dejansko posvedočujejo.“

Sofistika tako formuliranega načela se da kar otipati. Tisti slovenski vlagatelji, ki imajo v nemški hranilnici gotovo svojih trideset milijonov kron, so gotovo nemški hranilnici zelo naklonjeni, drugače bi ji svojega denarja sigurno ne zaupali in so svojo naklonjenost tej hranilnici dejansko posvedočili s tem, da so ji ravno dali svoj denar. A vzlic temu ne dobe od čistega dobička ničesar, ves razdeljeni čisti dobiček je nemška hranilnica porabila v nemške in v klerikalne namene.

Kako porablja nemška hranilnica svoje čiste dobičke za nemške namene, to je bilo že mnogokrat pojasnjeno in torej v tem oziru ni treba dosti govoriti. Samo za nemško šolstvo je Kranjska hranilnica od svojega čistega dobička letos darovala okroglo 60.000 K, za slovensko šolstvo seveda ničesar; za nemško gledališče 40.000 K, za slovensko gledališče nič.

Se zanimivejši kakor ta stran razdeljenih daril je druga stran. Kranjska nemška hranilnica je darovala celih 43.000 K v različne klerikalne namene, eno celo četrtino od svojega dobička je dala klerikalcem.

Obdarovala je vsakovrstna klerikalna »dobrodela« družstva, razne Vincencije družbe itd., ki jih imajo klerikalci, da jim iz lastnega žepa ni treba nič dati in da na tuje stroške podpirajo svoje pristaje; dalje je hranilnica obdarovala različne samostanske šole, nekaj klerikalnih društev in več cerkva.

Med vsemi darili je najzanimivejši dario 25.000 K za nove orglje v stolni cerkvi ljubljanski. Stara želja ljubljanskega škofa je, postaviti v stolni cerkvi nove orglje. Ker pa škof vernike za svoje zavode že tako

izžema, da komaj diha, in ni imel kar nič upanja, da bi mogel med ljudstvom dobiti denar za nove orglje, se je zatekel k nemški hranilnici in ta mu je darovala 25.000 K za nove orglje.

Hranilnica vsa ta darila prav lahko opraviči, saj je principijelno jemala ozir „samo na tiste kroge prebivalstva, na tiste kraje in naprave, ki so hranilnici naklonjene in svojo naklonjenost tudi dejansko posvedočujejo.“ A kdo je nemški hranilnici bolj naklonjen in kdo ji posvedočuje večjo naklonjenost kakor »slovenski« klerikalci in zlasti ljubljanski škof?

Ni treba klicati v spomin vsega, kar so škof in klerikalci že vse stori- li za to hranilnico, saj take stvari so vsem v živem spominu, ker se sploh ne dajo pozabiti. Plačilo za svojo naklonjenost hranilnici so klerikalci sedaj prejeli v gotovem denarju v znesku 43.000 K.

Reforma ljudske šole.

Zborovanje delegatov komiteja za reformo ljudskega šolstva.

Dunaj, 10. aprila 1910.

Pred dvema letoma se je na Dunaju osnoval iz zastopnikov Nemške-avstrijske učiteljske zveze, društva »Freie Schule« in Socialno-pedagoškega društva komitej za reformo ljudske šole. Ta komitej si je postavil nalogo, da izvrši poizvedbo o razmerah avstrijskega ljudskega šolstva, da razkrije v znanstvenem in statističnem oziru sedanje stanje avstrijskega ljudskega šolstva in da dobi iz tega temelj za delovanje reformacijske ljudske šolstva v naprednem smislu. Komitej za reformo ljudske šole je s pomočjo naprednih nemških učiteljskih organizacij izvršil poizvedbo najprej v nemških avstrijskih pokrajinah. Komitej ima že 3000 izpolnjenih vprašalnih pol, katerih statistična obdelava se bliža koncu in kaže izredno zanimiv material. Komitej pa je v spoznanju, da bi poizvedbe o razmerah ljudskega šolstva le v nemških delih Avstrije z ozirom na skupni smoter ostale samo nepopolno delo, stopil v dogovor z drugimi avstrijskimi narodnostmi. Tu so prišli v prvi vrsti v poštev nemške učiteljske organizacije, ki so za to novo gibanje pokazale veliko zanimanje in so se na povabilo komiteja tudi takoj lotile dela, kjer so si pridržale popolno avtonomijo.

V nedeljo, dne 10. aprila t. l., so se torej sešli na Dunaju zastopniki učiteljskih organizacij vseh narodov, da pod predsedstvom docentov dr. Rudolfa Goldscheida in dr. Gustava Scheua poročajo o dosedanjih uspehih akcije in se posvetujejo o nadaljnjem delu. Zborovanja so se udeležili: dr. Goldscheid in dr. Scheu (komitej za reformo ljudske šole), Denk in Lang (Nemška-avstrijska učiteljska zveza), Enslein in Speiser (Freie Schule), dr. Goldmann, Schmiedl, prof. dr. Jerusalem, prof. Kopetzky in prof. Hartwig (Socialno-pedagoško društvo, zadnji tudi kot zastopnik Društva za šolsko reformo) in tajnik komiteja, jur. Klammer. Kot delegat zveze slovenskega učiteljstva v Avstriji je prišel tajnik Matija Hajný (Jankovice na Moravskem), kot delegat Češke učiteljske zveze Fr. Moravec (Praga) in Jos. Smrtka (Praga), kot delegat Moravske učiteljske zveze Al. Valenta (Svabence), kot delegat Poljske učiteljske zveze Stanislav Palka (Bohinja) in Henrik Kanarek (Krakov), kot delegat Rusinske učiteljske zveze Aleksa Hajdukjevič (Levov), kot delegat Zaveze avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev E. Gangl (Idrija), kot delegat Dalmatinske učiteljske zveze Mirko Kirinčič (Korčula), kot delegat »Narodne Prosvjete« v Istri Anton Opašić (Pazin) in kot delegat Italijanske učiteljske zveze Anton Bettoli (Trst).

Dr. Gustav Scheu je poročal o dosedanjem delu komiteja. Ko so vsi delegati, ki so zastopali skupno 48.500 organiziranih naprednih učiteljev in učiteljic, poročali o stanju dela v svojih organizacijah, je dr. Karel English (Ceh) temeljito govoril o statističnem delu prevzete naloge. Dr. Goldscheid je razvil v velikih potezah sliko o zapčetem gibanju in je stavil predloge za nadaljno delovanje celotne reformacije. Zborovanje je pokazalo popolno soglasje zastopnikov zbranih organizacij. Delegati posameznih narodnosti, katerih področjih niso poizvedbe še završene, pač pa so že v teku, so se izjavili, da bodo pospešili svoje delo. Potem, ko bo ves material zbran in obdelan, se prireje za vsako narodnost po komitejih, ki pa ne bodo sestavljeni samo iz učiteljev, temveč iz zastopnikov vseh slojev in stanov, javni shodi za ljudskošolsko reformo. Tu se bo o uspehih dela poročila najširša javnost, ki se bo izrekla v obliki predlogov, referatov in nasvetov za reformo ljudskega

šolstva. Vsa ta akcija dobi naposled svoj višek v javnem državnem shodu za ljudskošolsko reformo na Dunaju, kjer se bodo pregledali uspehi vseh posameznih shodov in dobili pozitivno obliko v modernem šolskem programu, slonečem na statističnih podatkih. Da se ta šolski program uresniči, to bo skrb nadaljne agitacije in propagande. Delegati so izjavili, da ostanejo stalni referenti svojih organizacij in da se kot njih zastopniki udeležijo vseh bodočih zborovanj.

Zborovanje je bilo zaključeno v navdušenem razpoloženju in v zavesti, da se je začelo veliko in znamenito kulturno delo.

Po zborovanju komiteja za reformo ljudskega šolstva so se posvetovali vsi zastopniki posameznih učiteljskih organizacij o skupni akciji, ki jo započne vse napredno avstrijsko učiteljsko v dosego moderne službene pragmatike za vse ljudskošolsko učiteljstvo v Avstriji.

Zveza slovenskega učiteljstva v Avstriji bo o tem velevažnem vprašanju razpravljala letos na svojem shodu v Krakovem. Referat je prevzel poljski tovariš Stanislav Palka.

Parlament.

Seja posl. zbornice. — Predlog na spremembo dnevnega reda odklonjen. — Prvo branje posojilne predloge. — Dalmatinske železnice. — Interpelacije.

Včerajšnja seja posl. zbornice je slednjič prinesla glasovanje o spremembi dnevnega reda. Glasovanje je izpadlo tako, kakor je bilo pričakovati: predlog je bil s 40 glasovi večine odklonjen. To glasovanje pa ne pomenja nobene zaupnice vladi — kakor je vlada sama izjavila — in prav nič se ne da iz tega glasovanja sklepati na končno usodo posojilne predloge. — Predsednik Pattai odpravi ob 3. popoldne sejo. K besedi se oglasi posl. Seitz (soc. demokrat), ki v ostrih besedah kara, da pri sestavi dnevnega reda predsednik ni vprašal za mnenje seje klub, načelnikov. Dnevni red bi moral biti sestavljen tako, da bi mu nikdo ne mogel ugovarjati. Predlaga sledeči dnevni red: 1. prvo branje službene pragmatike; 2. prvo branje posojilne predloge. Zahteva poimensko glasovanje. — Predsednik Pattai opravičujo svoje postopanje. — Nato se glasuje o predlogu. Pred glasovanjem

zapuste dalmatinski Hrvati dvorano. Uspeh glasovanja je sledeči: 259 glasov proti in le 219 za.

Sledi prvo branje posojilne predloge. Soc. dem. poslanec Ellenbogen napada vlado, ki je s to predlogo zbornico kar presenetila. Pro-račun je tako zmeden, da ga niti referent ne razume. Soc. demokratje vladi ne zaupajo, in če vlada grozi z razpustitvijo zbornice, je njim čisto prav, kajti postopanje vlade bo imenitna podlaga za volilni boj. — Finančni minister Bilinski polemizira s posl. Ellenbogenom. Pravi, da vlada s posojilno predlogo zbornice ni presenetila, ker jo je že parkrat prej naznanila. Deficita niso povzročili vojaški izdatki, temveč kulturne in gospodarske naloge, ki jih je moralna vlada izpolniti. Sedanja predloga je le nekaka indemnitetna, naknadno dovoljenje, za že storjene izdatke. Poslanci se bodo v odseku prepričali, da so se res upoštevale le najnujnejše potrebe. Vlada bi iz zadnjega glasovanja izvajala konsekvence, če bi šlo za sklep večine, ki bi sama lahko vzela vladne posle v roko. Od tiste dobe, ko je posojilna predloga prišla v zbornico, so se razmere na denarnem trgu poslabšale, in hiteti je treba, da zamore vlada dobiti denar še pod sprejemljivimi pogoji. O tajnih izdatkih iz drž. blagajnice ne ve minister Bilinski ničesar. Nič se ne zgodi, kar bi bilo tajno. Škofu Jegliču ni dal iz drž. blagajnice niti vin. Če je pa dobil kako posojilo, o katerem pa minister uradno ne ve ničesar, ga je dobil le iz premoženja verskega zaklada; za to ima pa vlada pravico in je že večkrat kaj takega storila. Minister tudi škofu Jegliču ni odpisal nobenih davkov. Tudi časniki ne dobivajo iz drž. blagajnice ničesar. Če časniki kaj dobivajo, o tem pa minister spet nič ne ve, dobivajo iz dispozicijskega fonda. — Nikakor ni res, da bi bil proračun zmeden. Res pa je, da je treba finance urediti. Minister prosi zbornico zaupanja, in upa, da mu ga bo dala vsaj večina zbornice, če ne cela. Prosi, naj se posojilna predloga reši na ta ali oni način, vsekakor pa čim najhitreje.

Zbornica preide nato k razpravi o njunem predlogu posl. Bukoviča glede dalmatinskih železnic. Govornik utemeljuje nujnost.

Interpelacije so vložili med dr.: posl. Pittaco glede železn. nezgode pri Milah; posl. Hribar glede odklanjanja pošt. pošiljatev s slovenskim narodnim kolkom; posl. Dulibić za Trpko, očitajoče so se glasile te besede. Angela jih je izrekla, ne da bi vedela kaj govori. Bila je popolnoma v oblasti svojih čustev in drhtela po vsem životu.

Začuden se je obrnil Trdina k njej; iz njenih besed je uganil, kake misli in kaka čustva so jo prevzela. Zasmilila se mu je in dozdaval se mu je, da ji mora dati tolažilno besedo.

»Vem, da sem zapadel pekl«, je rekel, »a zadnja moja beseda bo vendar zahvala nebesom, da so ustvarile žensko, saj bi sicer življenja sploh ne bilo prenašati.«

Angela se je od tega večera izogibala Trdini kar je največ mogla. Zavedala se je, da so vsi njeni upi uničeni, a njeno prizadevanje, iztrgati iz srea svojo nesrečno ljubezen, je bilo brezuspešno. Plamen te ljubezni jo je žgal vse bolj in postal toliko bolj pekoč, ker jo je prevzela blazna ljubosumnost na Olga.

Ta je rada in mnogo občevala s Trdino. Svarilom svoje sestre se je samo smejala.

»Nikar ne misli, da se bom zaljubila v Trdino«, je zatrjevala Angela. »Trdina ni ustvarjen za zakonskega moža. Njegova žena bo najnesrečnejše bitje pod soncem, kajti ljubila ga bo, on pa jo bo iz razočaranja zaničeval. Rajše bi šla v vodo kakor da bi njega vzela.«

(Dalje prihodnjič.)

LISTEK.

Sestri.

Ljubljanska povest; pisal K Modic. (Dalje.)

A med vsemi moškimi, s katerimi je bila znana, je ni nobeden tako animal, kakor tisti, ki ga je najmanj poznala. To je bil komisar Anton Trdina.

Ko se je z njim seznanila mu je nekaj trenutkov pozorno gledala v obraz in se potem brezskrbno in preserno zasmejala.

»Ljudje pravijo, da ste velik in nevaren zapeljivce«, je vzkliknila, »kakor vidim, vam delajo krišice.«

»Zapeljivce — to je grda beseda, je mirno odgovoril Trdina. »Zapeljivci — so zame najzoprnejša pasma moškega rodu in ko bi vi ne bili tako mladi, bi vam to očitanje celo zameril.«

»Kako mehko in sladko znate govoriti«, se je poredno smejala Olga, »in kako plamte vaše oči. Res, Angela ima prav; čisto drugačni ste kakor drugi. In da ne bo zamere med nama, prekličem zapeljivca in prošim odpustjanja. To pa bodele vendar priznati, da imate posebno sre-

čo pri ženskah, saj ve to celo mesto.«

»Tudi tega ne morem priznati, gospodična Olga,« je dejal Trdina. »Med srečo v ljubezni in med srečo pri ženskah je namreč velik razloček. Koliko je moških, ki vsak dan drugo žensko poljubljajo, pa vendar ne vedo, kaj je ljubezen.«

Olga tega razločevanja ni razumela. Ni se imela jasnih pojmov o ljubezni in o moških in dosti premalo izkušenj. A gledala je Trdino s svetlim sijajem v očeh in željna je bila, da ji Trdina natančneje razloži svoje mnenje.

Sedla je na zofa in si prižgala cigareto, Angela, ki je skromno stala kraj mize, se je kar vstrašila. Kolikrat si je želela, da bi mogla sedeti na tej zofi, pušiti vonjavno cigareto in gledati in poslušati Trdino, a sama ni imela poguma, se vesti tako neženirano, kakor Olga, povabil pa je Trdina ni nikoli.

»Dajte, gospod Trdina, razložite mi razloček med ljudmi, ki imajo srečo v ljubezni in med ljudmi, ki imajo srečo pri ženskah. Saj veste, da še ne poznam življenja. Mater Kordula nas je v kloštru samo svarila pred moškimi in nam jih poplisovala kot zapeljivce, ki se jih je bati. Kako pa naj se izogibam nevarnostim, če še nič ne vem o ljubezni. Torej — podučite me! Izkušen mož

ste, lahko mi pokažete pravo pot do sreče.«

Tako je klepetala Olga, se preserno zibala na zofi, da so se videle nogovice in se koketno smejala Trdini, ki se je bil vsedel kraj nje.

»Razloček je prav enostaven«, je menil Trdina. »Takoimenovani zali moški v dobrih razmerah imajo vsi srečo pri ženskah, že ker so ženske najbolj materialistična bitja pod soncem. Ti ljudje vidijo v ženski samo žensko, to je bitje ženskega spola in njih ljubezen je samo splošnega značaja. Narava je dala človeku čut ljubezni samo, da zagotovi ohranitev človeškega rodu. Kdor ima samo tak čut ljubezni in je vrh tega čeden in kolikor toliko dobro situiran, ta ima srečo pri ženskah. Toda sreča v ljubezni je vse kaj drugega. So ljudje, ki so razširili od narave dani čut ljubezni, ki ne ljubijo samo instinktivno, samo spolno, nego ki iščejo v ljubezni čustvo najvišje blaženosti ne glede na ohranitev človeštva. Človek, ki je premagal naravo, ta je razširil meje ljubezenske sreče, ta išče v ljubezni neskončnost blaženosti, a ženska sama mu je le sredstvo v ta namen. Neskončne blaženosti ni drugod dobiti, kakor v poljubu, v objemu in v žrtvovanju ljubeče ženske, vse drugo, kar se še na svetu sreča imenuje, je samo žimera. In srečo v ljubezni ima samo tisti moški, ki najde tako žensko, da

mu zna ustvariti trenutke neskončne blaženosti.«

»Vi imate torej srečo v ljubezni«, je po kratkem molku vprašala Olga polglasno.

»Ne! Iščem jo, a je ne najdem, je resno odgovoril Trdina. »Hrepenim po njej, a ne morem je doseči. Saj ne skrivam, da sem imel v svojem življenju že marsikako znanje, a trenutka neskončne blaženosti, ko bi bil želel, potopiti se v temo, samo da bi ta sreča ne minila, še nisem učkal.«

Vsi so molčali; bilo je, kakor da so zadrževali sapo.

»Morda pa je sploh ni ženske, ki bi mogla vzbuditi tako čustvo sreče«, je končno rekla Angela, tiho in skromno, kakor bi jo bila sama poizkušala, kakor bi se zavedala, da sama še misli ne sme, da bi mogla koga pripraviti s svojo ljubeznijo do neskončne blaženosti.

»Kdo bi mogel na to odgovoriti«, je zamolklo dejal Trdina. »Mislil, da morajo biti tudi take ženske. Saj sreča v ljubezni obstoji ravno v tem, da najde mož tako bitje.«

Zunaj je bila že skoro tema. Svetilka, stoječa pred hišo, je metala v sobo luč, ki je slikala tajnstvene barve na pohištvo in na osebe.

»Kdor išče med ženskami taka vzvišena bitja, seveda nima pogleda za druge ženske.«

radi nekakega odloka na doželne oblasti v Trstu, Dalmaciji in na Kranjskem glede Halleyevega kometa. Interpelacija izjava, da zaradi kometa ni med prebivalstvom nobene strahu in da je neresnična vest, da prebivalstvo prodaja blago in imetje za slepo ceno. Interpelacija vprašuje, ali je naučni minister res izdal tak odlok in, če je to res storil, kako opravičuje svoj za prebivalstvo skrajno žaljiv odlok.

Prihodnja seja zbornice danes ob 11. dopoldne.

Soc. demokratje za svobodo visokošolskih profesorjev.

Soc. demokratje so vložili večeraj predlog, ki naj zajame visokošolskim profesorjem popolno učno svobodo, ki doslej eksistira samo na papirju. Med drugim je v predlogu rečeno, da so vseučiliški profesorji nastavljeni dosmrtno, se jih torej ne more odstaviti. Proti svoji volji sme biti vseučiliški profesor odstavljen, premeščen ali vpokojen le: 1. če je vsled sodnega izreka nezmožen opravljati kakor državno službo; 2. če se dotična akademična disciplinarna oblast sama izjavi za premeščenje, upokojenje ali odstavljenje profesorja; 3. če dotična disciplinarna oblast sama izjavi za premeščenje, upokojenje ali odstavljenje profesorja; 4. če je prekoračil 65. leto.

Balkan.

Vstaja v Albaniji. — Grško.

V severni Albaniji — tako poročajo iz Kosovega — je popolen mir. Vodje Albancev se pa hočejo ukloniti le pod tem pogojem, da jim puste orožje. Tudi drugje po Albaniji je mir. — Merodajni krogi mislijo, da so vstajo v Albaniji inscenirali gotovi ljudje iz Carigrada.

Kodanjski list »Kjöbenhavn« objavlja razgovor svojega atenskega korespondenta z grškim kraljem. Kralj je dejal, da je situacija zdaj že popolnoma mirna. Narodna skupščina, ki bo izvoljena, se bo pečala le s takimi ustavnimi vprašanji, ki se ne dotikajo temeljev konstitucije. To je edina pot iz zamotanih razmer, ki jim je pravi vzrok krečansko vprašanje. Kralj se je dotaknil tudi macedonskega vprašanja. Odkar je dobila Turčija konstitucijo — je dejal kralj — niso v Macedoniji več nastopile grške čete. Grško potrebuje zdaj pridnega, smotrnega dela, in upati je, da bodo vodilni politični krogi in prebivalstvo imeli smisel za to, in da se bo zbrala tudi narodna skupščina v tem znamenju.

Dnevne vesti.

25.000 kron za — eno samo pismo! Naš presvetli knezof je lahko ponosen. Prekosil je rekord najdražjih ameriških korespondentov. Za eno samo drobno pismenico mu je nemška kranjska hranilnica izplačala glasom njenega letnega računskega zaključka 25.000 kron, s katerimi bo kupil nove orglje za senklavsko cerkev. Seveda — pismenice bilo je pisano neposredno po 20. septembru ter je imelo služiti za reklamo nemški hranilnici v tistem kritičnem času, ko je slovenski kmet pričel dvigati svoj denar in ga nalagati v slovenske zavode. In ker je potem po škofovem ukazu njegov dični »Domojuba« še posebej priskočil na pomoč nemški sparkasi, je leta navrgla še 6000 kronic za franciškansko cerkev na Viču. — Pa ti zlobni naprednjaki še vedno čenčajo o klerikalno - nemški zvezi. Slava idealnemu slovenskemu rodoljubu Antonu Bonaventuri Jegliču! Donite, nove orglje senklavske...

Halleyev komet in Jugoslovani. Če je resnično, kar s slastno škodoželjnostjo poročajo razni nemški listi o strahu Hrvatov in Slovencev pred Halleyevim kometom, potem je to pač žalostno pričevalo za nas in žalosten izgle med našim ljudstvom vladajočega praznovestva. Glasom teh vesti so uradna poročila prepričala ministrstvo, da vlada na Kranjskem, na Primorskem in v Dalmaciji velik strah pred Halleyevim kometom. Kmeti ljudstvo v teh kronovinah in posebno v Dalmaciji misli, da bo konec sveta in je začelo celo prodajati svoje premoženje in denar razpisovati. Z ozirom na to je po nasvetu ministra dr. Weiskirchnerja naučno ministrstvo izdalo na deželno predsedništvo na Kranjskem in na nemestništvi v Trstu in v Dalmaciji ukaz, s katerim naroča, naj se s primernim poukom v šoli in s prižnice ljudstvo pomiri. V svrhu tega poduka je izdalo ministrstvo tudi poseben spis o Halleyevem kometu. — Ni nam znano, če so tudi na Kranjskem ljudje res v takim strahu pred Halleyevim kometom, kakor sodijo oblasti. Može je to že, saj je na Kranjskem še dosti krajev, kjer žive ljudje v največji duševni temi, kjer ničesar ne berejo in so udani takemu, odgotovih ljudi skrbno negovanemu praznoveststvu, da bi se človek nad temi ljudmi razjokal. Saj se dobe celo v mestih posamezniki, ki so tistega na-

ziranja o kometih, kakor čevljar v »Lumpaci Vagabundus«. Še eno čisto gotovo, da vlada valje vsi nemški kulturi med nemškimi kmeti v mnogih krajih ravno tako praznovestvo, kakor pri nas, a to je napoved za nas brez pomena. Zaradi tega ne smemo pustiti, da ostane naš narod v duševni temi, nego moramo delati in napeti vse sile, da ga umetveno in kulturno povzdignemo, da ne bo več treba izdajati ministrstvu takih, za naš narod tako malo častnih ukazov, kakor je ta ukaz zaradi Halleyevega kometa.

Oča Gostinčar je bil v državnem zboru vložil interpelacijo, v kateri je grajal, da je vojna uprava izdala na male obrtnike, izdelujoče čevlje za vojaštvo, naročilo, da morajo usnje kupovati samo od gotovih veletovarnarjev. Vnema gospoda poslanca Gostinčarja za male obrtnike je gotovo vse hvale vredna, a v navedenem slučaju so se oča Gostinčar malo prenašli. V večerajšnji seji poslanske zbornice je namreč vstal domobranski minister in je izjavil, da vse skupaj nič res ni, kar so oča Gostinčar trdili v svoji interpelaciji.

Klerikalni zaveznik proti klerikalni politiki. Hrvatski poslanec Stjepan Radić, ki so ga naši klerikalci preteklo jesen pridobili, da bi delal na Hrvatskem politiko, kakršno so na Slovenskem započeli dr. Šusteršič in tovariši, se vedno bolj oddaljuje od svojih nenaravnih zaveznikov. Preteklo sredo je v hrvatskem saboru grmel proti Stadlerjevi politiki v Bosni. Ako uvažujemo, da je Stadlerjeva politika v Bosni samo kopija politike škofa Jegliča na Kranjskem, je jasno, da je Radić v obsodbi Stadlerjeve politike v Bosni obsodil tudi naše kranjske klerikalce. In če je povdarjal, da kulturno edinstvo Hrvatov in Slovencev ni mogoče v smislu Stadlerjeve politike, je s tem implicite tudi priznal, da tako edinstvo tudi ni mogoče v smislu slovenske klerikalne politike. Ali ste čuli gospoda okrog »Slovenca«, kako govori vaš »zaveznik«?

Škof je res dobil pol milijona od države! V večerajšnji seji poslanske zbornice je socialno demokrati poslanec dr. Ellenbogen prijel vladno radi posojila, ki ga je dovolila ljubljanskemu škofu Antonu Bonaventuri. Na Ellenbogenova izvajanja je reagiral finančni minister vitez Bilinski, ki pa ni tajil, da bi se škofu ne bilo dalo posojilo. Zatrjeval je samo, da se iz blagajniškega stanja ni dovolilo škofu Bonaventuri niti vinarja, priznal pa je, da se je dalo gr. Jegliču »predjume« iz premoženja verskega zaklada, o čemer pa kot finančni minister službeno ni obveščen, ker spada verski zaklad v področje ministra za nauk in bogoslovje. Minister je izrekel, da ima vlada pravico dajati take »predjume« in da se je tako že opetovano prakticiralo. Konstatujemo torej, da je minister Bilinski priznal, da je škofu Bonaventuri dala država posojilo v znesku polmilijona kron proti 1% obrestovanju. Dejstvo je tu in naj je posojilo poteklo iz te ali one blagajne. O stvari bomo še govorili!

Kaj pravijo naši klerikalci? V večerajšnji seji hrvatskega sabora je govoril tudi Stjepan Radić, zaveznik naših klerikalcev, ki so ga kupili s tem, da so mu nakazali 10.000 K, da je s to vsoto rešil svojo na dražbi se nahajajočo tiskarno. Da je Radić prebrisanec prvega reda, smo naglašali že takrat, ko je sklenil pakt z našimi klerikalci. Ze takrat smo prerokovali, da bo Radić klerikalni zaveznik samo dotlej, dokler se mu bo to zdelo koristno. In nismo se motili: Radić je vedno bolj in bolj jel udarjati na protiklerikalno struno, večeraj pa je v hrvatskem saboru nastopil popolnoma odkrito proti — duhovnikom, ali kakor jih on naziva — popom. V svojem govoru je namreč trdil nič manj in nič več kakor to, da »popi zaglupljivajo« (poneumjajo) ljudstvo. Trdil je torej to, kar mi vedno in vedno naglašamo in za kar so naši klerikalci na nas tako jezni, da bi nas najraje utopili v žilici vode, ako bi mogli. A sedaj jim je isto trditev zabrusil v obraz njihov zaveznik Radić! To je hudi poper in ravodvodni smo, ako bodo sedaj klerikalci pričeli proti Radiću tudi takšno križarsko vojno, kakor jo vodijo proti nam.

Tržaški Nemci na delu. Med tržaškimi Nemci je pričelo posebno še zadnje čase zelo agilno delovanje za vsenemško idejo in okrepitve nemškega življa ob Adriji. Da jim bo nemška propaganda v Primorju šla bolj od rok in da jim bo lažje omogočeno spraviti v Trst kolikor le mogoče svojih ljudi, posebno še državnih uradnikov, so ustanovili takozvane kurze za slovenski in italijanski jezik. Ti kurzi bodo dvakrat na teden v prostorih c. kr. državne realne v Trstu. Slovensko bo poučeval realni profesor dr. Tertnik, italijansko pa profesor Chionzola. Nadzornik kurza bo pa znani Pangerman — profesor Karolus. Kam tukaj pa-

taco moči, je evidentno. Nemci sicer z vso svojo dušo sovražijo naš jezik, ali učiti se ga hočejo, ker se jim zdi to potrebno in ker jim bo tako lažji boj proti nam ter jim bo omogočevalo temljuje viltjevanje nemških uradnikov na vse državne urade Primorja. Nemci pač delajo na vse načine, da si okrepe svoj življenjski posebnost v Trstu in zatiškali bi oči pred realno, ako bi tajili njih vsestranski napredek. Italijani tega ne vidijo, oziroma nečejo videti in imajo vsaj njih židovsko in iredentovsko časopisje voditelji — le nas Slovence za svoje sovražnike.

Pivovarniška družba »Union«. Na številna vprašanja odgovarjamo, da so se razbila pogajanja glede ustopa slovenskih interesov v to družbo in da je vsled tega smatrati podjetje za čistokrvno nemško. V zvezi s tem je tudi dejstvo, da namestijo slovenske pivovarne, zlasti »Prva kranjska pivovarna na Vrhniki« in »Dolnška pivovarna Zalec in Laški trg« izstopiti iz nemškega pivovarniškega kartela. Dotična pogodba preneha že koncem tekočega leta. Več se bo o stvari izpregovorilo še na primernem mestu.

Družbi sv. Cirila in Metoda je dal Maks Zalokar, tovarnar droži kot prispevek svojega izdelka prvi donesek za t. l. v znesku 53 kron. Hvala!

Kaj pa to? Družba sv. Cirila in Metoda je razpečala lani od 1. januarja do 31. marca 210.800 narodnih kolkov, letos pa v isti dobi samo 114.000, torej 96.800 manj. Kaj pa to?

Trubarjev spomenik prično postavljati prihodnji ponedeljek. Vsa dela pri postavljanju spomenika nadzira kipar Fran Berneker sam. Strokovnjaki, ki so že imeli priliko videti spomenik, pravijo, da je mojster Berneker ustvaril umotvor, s katerim se bo lahko postavljala naša Ljubljana. Kdaj se spomenik odkrije, je odvisno od tega, kako bo slovenska javnost prispevala za spomenik. Zato prosimo slovenske rodoljube in naše rodoljubne gospe in gospodične, naj se pri vsaki priliki spominjajo z obilnimi prispevki zaklada za Trubarjev spomenik. Pri tem naj uvažujejo, da je moralna dolžnost vsakega zavednega Slovenca in vsake zavedne Slovenke, da žrtvuje po svojih močeh za spomenik možu, brez katerega bi morda danes ne bilo nas Slovencev.

Krasne Trubarjeve slike v barvni avtotipiji ima v zalogi »Društvo slovenskih časnika« v Ljubljani. Slika, reproducirana po IV. Groharjevu originalu, stane samo 3 K, po pošti 20 v več. Naj bi ne bilo nobene slovenske rodoljubne hiše, kjer bi ne imeli Trubarjeve slike!

Na prodaj je knjižica »Primoz Trubar«, spisana ob 400letnici njegovega rojstva. Dobiva se povsod in stane samo 40 vin. Ker je čisti dobiček namenjen zakladu za Trubarjev spomenik, pričakujemo, da bo slovensko občinstvo pridno segalo po nji.

Kdo bi bil voljan prispevati primerni znesek redno mesečno za Trubarjev spomenik? Prijave sprejema uredništvo »Slovenskega Naroda«.

Koncert »Glasbene Matice« bo v torek, dne 19. aprila 1910 ob osmi uri zvečer v veliki dvorani hotela »Union« pod vodstvom koncertnega vodje g. M. Hubada. Sodelujejo: g. Julij Betetto, c. kr. dvorni operni pevec (bas); gospa Mira Costaperaria - Dev, koncertna pevka (sopran); pevski zbor »Glasbene Matice« in orkester »Slovenske Filharmonije«, pomnožen po nekaterih učiteljih in gojenceh »Glasbene Matice«. Spored: 1. Dr. Anton Schwab: Dobro jutro. Mešan zbor. Pevski koncertni valček s spremljevanjem klavirja. 2. a) Emil Adamič: Pri zibel. b) Anton Lajovic: O, da deklj... c) Josip Hatze: Moja suda. d) Oskar Dev: Pastarica. Pesmi, poje gospa Mira Costaperaria - Dev. 3. a) Emil Adamič: Zapisnica. b) Fran Kimovec: Izgubljeni cvet. Mešana zbor. 4. P. Hugolin Sattner: Jejtejeva pri-sega. Za mešan zbor, soli in orkester. 5. J. Brahms: a) Na grobišču. b) J. Haydn: Recitativ »Djal je Bog...« in arija iz oratorija »Stvarjenje«. V celem zdaj blesku kaže nebo se... c) J. Brahms: Gosdná samota. d) Sam na polju. Poje g. Julij Betetto, c. kr. dvorni operni pevec. 6. a) Davorin Jenko: Vabilo. b) Emil Adamič: Scherzando. Moška zbor. Na klavirju spremlja gđ. Vida Prelesnikova, pianistinja in učiteljica »Glasbene Matice«. NB.: Pevski zbor izvaja v drugič izključno najnovejše slovenske izvirne skladbe. Začetek točno ob osmih zvečer.

Gospod Al. Fiala, v pretekli sezoni priljubljeni tenorist našega gledališča, nastopi na praškem občem narodnem gledališču v nedeljo s večer kot gost v vlogi Janka v »Prodani nevesti«.

Predavanje družbe »Pravnik«. Opozorjamo še enkrat na predavanje gosp. delničarke svet-nika Fr. Milčinskega, ki je napovedano za jutri v soboto, dne

16. t. m. ob 6. uri zvečer v porotni dvorani justične palače. Povabljeni so vsi društveniki in vsi ki se za stvar zanimajo. Tema predavanja je »Is delovanje mladinskega sodnika«.

Akademija. V soboto, dne 16. t. m. ob 8. uri zvečer v »Mestnem domu« je javno predavanje. Predava naš dobri znanec g. dr. Anton Heinz, vseučiliški profesor iz Zagreba, ki je tudi v Ljubljani že nam poznan kot znamenit in temperamenten predavatelj. Za temo svojemu predavanju si je izbral snov iz svoje stroke: »Iz života rastlin«.

Predavanje v umetni. paviljonu R. Jakopiča. Opozorjamo še enkrat na predavanje g. P. Zmitka: o značilnih prednostih posameznih del na sedajni razstavi, ki se vrši jutri v soboto ob 4. popoldne v paviljonu R. Jakopiča.

Dame društva »Cerele Franco - Illyrien« prirede jutri, v soboto, ob 7. uri zvečer v mali dvorani »Narodnega doma« mladinsko zabavo s petjem, deklamacijami itd. Sorodniki sodelujočih in vpeljeni gostje dobro došli.

Družinski večer priredi Vajenska skupina N. D. O. v nedeljo zvečer ob polu osmi uri v areni »Narodnega doma«. Na splošno željo se prizori tretjice in zadnjič narodna igra Finžgarjeva »Divji lovec«. Spored obsega tudi več drugih točk. Sodeloval bo tamburaški zbor N. D. O. Vrš se pri pogrnjenih mizah. Po predstavi prosta zabava. — Vstopnina za osebo je 20 vinarjev. — To je že osmi družinski večer, ki ga prireja omenjena organizacija in kakor vobče znano so to najpriljubljenejši in najzabavnejši večeri. Nadejamo se, da se ga sl. občinstvo gotovo najšteviljeje udeleži. Vstopnina je tako nizka, da je omogočen vstop vsakemu. Zato v nedeljo pokažimo, kako cenimo našo mladino z najobilnejšo udeležbo.

Slovenskega lovskega društva III. redni občni zbor se vrši v nedeljo, dne 24. aprila 1910 ob 3. popoldne v hotelu »Ilirija« v Ljubljani. Na sporedu je tudi volitev predsedništva. Po § 20. dr. pravil je za sklepčnost občnega zbora potrebno, da je 1/2 članov navzočih ali vsaj veljavno zastopanih. Pooblastila so dopustna, vendar sme vsak član na obnem zboru zastopati samo 5 odstotnih članov in se mora izkazati za društveno izkaznico zastopanih članov. (Kdor nima izkaznice, naj da pooblaščen položnico o plačani članarini). V slučaju, da na 3. uro popoldne sklicani občni zbor ne bo sklepčen, se bo vršil uro pozneje, torej ob 4. popoldne, v istih prostorih drugi občni zbor, ki bo sklepčen ne glede na število udeležencev. Ker je v zadnjem času pristopilo k društvu mnogo članov s Koroškega, Primorskega in Štajerskega, bi bilo želeli, da bi bili slovenski lovci teh dežel tudi v odboru zastopani. Zato prav prišerno vabimo vse slovenske lovce, zlasti pa one s Koroškega, Primorskega in Štajerskega, da se obnega zbora zanesljivo udeležijo in sicer v častnem številu, saj je občni zbor edina prilika celega leta, kjer si lovci moremo obrazložiti svoje težnje in želje. Pričakujemo pa tudi od ostalih slovenskih lovcev, v prvi vrsti od Kranjcev kot najbližjih, da ta dan pokažejo svojo zavednost. Komur je res lov pri srcu, kdor želi, da se slovensko lovstvo ojači in konsoliduje, ta ne bo ostal — doma.

Bivši predsednik »Združenih držav« Roosevelt v Ameriki se je sinoči ob 10. uri peljal iz Trsta skozi Ljubljano na Dunaj.

Hitra pošta iz Ljubljane v Črnomelj. Dne 19. sušca 1910. je bil na pošto filijalko št. 3 v Ljubljani en zavoj obleke oddan na J. S. v Adlešiče, pošta Črnomelj (Bela Krajna), a naslovnik se pritožuje, da obleke še dosedaj ni prejel, akoravno je skoraj že en cel mesec potekel. Kdo je neki temu neredu kriv. (Prvič je moral odposiljalec na terjatveno pismo odposlati priporočeno pismo, da je obleko v resnici odposlal ter se opravičiti in drugič pa še »reklamirati«) in tako vsled krivde poštne uprave še strankam brez potrebe stroške napravljati, a dasiravno je že od dneva »reklamacije« pa do danes poteklo osem dni in vseeno ne ve, kaj je z odposiljateljvo. Pa naj kdo reče, da ni to hitra pošta.

Umrli je danes v Ljubljani ga. Katarina Bernot, rojena Kapel, v 73. letu. P. v m!

Zabavni večer z gledališko predstavo televadnega društva »Sokol« na Viču, ki se je vršil v nedeljo dne 10. t. m., se je v splošnem jako dobro obnesel. Prostorni salon g. Balja bil je natlačeno poln domačega, kakor tudi občinstva iz Ljubljane. Mnogi so morali radi pomanjkanja prostora oditi. Jako častno je bil zastopan ljubljanski »Sokol«. Pevske točke s spremljevanjem glasovirja so se izvajale jako dobro in tudi igra »Trije tički« nudila je sl. občinstvu dovolj zabave in smeha, dasiravno so nekateri igralci še le prvič nastopili. Po končani igri se je razvila živahna

prosta zabava in ples, cenj. gđ. pa so z razpečanjem raznih predmetov pripomogole, da bode t. di sokolski blagajni preostal primeren prebitek. Mlademu društvu pa kliče: »Le tako naprej!« — Na zdar!

Poskušeni atentat s strupenimi pilulami. Pred nekaj dnevi smo za-beležili govorico, krožečo v zdravniških krogih, da je bil na neko gospo v Logatcu poskušeni atentat s strupenimi pilulami. Ta govorica je resnična in je stvar že v rokah sodišča. Atentat je bil storjen na neko gospo Hamerlic v Logatcu. Poslan ji je bil strup iz Ljubljane, na pismu pa je bil ponarejen podpis zdravnika dr. Levčnika. V pismu je bilo rečeno, da ji pošilja priloženo »zdravilo« dr. Levčnik v dogovoru z dr. Gregoričem. Gospa Hamerlic je bila prav ginjena, da se neznan ji zdravnik dr. Levčnik za njeno bolezen tako zanima, da ji pošlje kar zdravilo in je že hotela zavžiti poslani strup, a njen mož, kateremu se je to sumljivo zdelo, je to preprečil. Gospe Hamerlic je bil poslan strup, ki se rabi za pokončanje podgan. Kdo je storilec, še ni znano.

Rudarska vest. Prošli teden se je zopet začelo kopati svinčeno rudo v nekdanjem rudniku v Knapovžah pod sv. Katarino. Ze v 15. in 16. stoletju, ko še ni bila poznana uporaba smodnika, so v Knapovžah delali podzemeljske, se zdaj ohranjene rove v trdem kremenskem peščeniku. Za kaj se je rudnik takrat opustil, ni znano. Ker je bil tedanj rudnik le malo pod potokom Ločnica, se ne more misliti, da bi jih bila voda ovirala. V teh rovih se je našlo tudi še mnogo bogate neskopane rude in orodja, iz česar se sklepa, da so bili luteranski rudarji v času protireformacije pregnani kakor na Tirolskem in Štajerskem tudi tukaj; s tem je bil rudnik zapuščen. Potem se je še večkrat delalo v tem rudniku, tako leta 1797, in 1840; končno so se leta 1893. odpovedale vse rudarske pravice v Knapovžah. Zdaj je zopet izposloval rudarski inž. Endlicher iz Ljubljane s posredovanjem inženirja Glaesenerja iz Medije pri Zagorju potrebni kapital, da se stari rudnik vnovi odpre. Nadjati se je, da bo delo imelo dobre vspehe in bodo potem belgijski kapitalisti dali tudi večje svote za moderno uredbo tega podjetja v večji meri. Ker na Kranjskem ni dobili kapitala v industrijalne in posebno ne v rudarske svrhe, moramo le želeči, če že pridejo tujei v deželo, da ti niso naši narodni nasprotniki, kakršne so se Nemci še vedno izkazali. Belgijci so francoske narodnosti in nam ne bodo sovražni. Njih prihod je le pozdravljen, ker so bogati in podjetni ljudje, kateri bodo še mnogo denarja v deželi naložili v podjetja, ki ne bi nikdar iz domače inicijative nastala.

Požar. Dne 13. t. m. ob 3/11. je v Zalogu v prvi hiši pod postajo izbruhnil ogenj in se je oprjel hitro druge in tretje poleg stoječe hiše. Nevarnost za Zalog je bila velika, ker je pihal južni veter. Ko bi ne bilo z opeko kritih streh, bi bil ves Zalog v pepelu. Na mesto je prišla kmalu kašelska in za njo večvaka požarna bramba, ki sta omejili ogenj. Neki starček, ki je ležal v eni izmed upeljenih hiš vsled zlobne roke, bi bil kmalu zgorel in so ga komaj oteli, neki otrok pa je zgorel. Zgorela je tudi ena krava. Lastniki hiš so seveda sami reveži in se s to nesrečo njih beda le poveča.

Umrli je sinoči tajnik Ciril-Metodove družnice v Domžalah gospod Anton Juvan. P. v m!

Narodna čitalnica v Kamniku proslavi v nedeljo, dne 17. aprila t. l. točno ob 7. zvečer v društveni dvorani spomin pesnika-rojaka Antona Medveda s slavnostno predstavo. — O pokojnem pesniku govori njegov najboljši poznavalec in mnogoletni intimni prijatelj g. Fr. S. Finžgar, priznani slovenski pisatelj. — Izbrani spored obsega poleg deklamacij iz pesnikovih poezij tudi glasbene točke, katere proizvajajo tukajšnje prve moči ter pevske točke naše »Lirice«, kakor tudi Medvedovo romantično enodejanko »Cesar Friderik III. na Malem Gradu«, koja je umrla pesnik pred 11 leti povodom uprizoritve na odru kamniške čitalnice osebno vodil. — V omenjeni igri sodeluje osobje čitalniškega dramatičnega odseka, katero se marljivo pripravlja, da bode predstava v vsakem oziru vzorna ter dostojna odličnega dramatika. Bogati in mnogovrstni spored se konča z živo sliko »Slava pesniku«, katere aranžma se nahaja v rokih priznanega veščaka. — S to prireditvijo se zaeno tudi zaključijo vrsta lepo uspeših čitalniških predstav tekoče zimsko sezone. — Upamo in pričakujemo, da vsak narodno čuteč Slovenec in slehrna zavedna Slovenka našega mesta in okolice izkaže ta večer s svojo prisotnostjo spoštovanje in mazom prerano umrlega pesnika-trpina; saj je čisti dobiček prireditve v obliki akromne oddolžitve za njegova celokupnemu narodni ostavljena nemrtna dela na-

raenjen kot prvi prispevek skladu za pokojnikov spomenik.

Divjega petelina je ustrelil v nedeljo dne 10. aprila t. l. najemnik lova občine Loški potok g. Franjo Rus, gostilničar na Hribu. To je prvi lovec naše občine, ki je sploh še v tem kraju divjega petelina ustrelil.

Narodna čitalnica v Novem mestu uprizori 7. maja na svojem odru »Desetega brata« kot zadnjo igro v tem polletju, a 5. junija priredi v Smoletovem gozdu veliko narodno veselico s sodelovanjem drugih no-vo-mestkih narodnih društev.

Kam plovemo? Z dežele se nam piše: V današnjih dneh, ko je vino ceneje kakor voda in je več vinoto-čev kakor hiš, vidiš ob večerih ali tudi čez dan okoli miz kimati cele roje 11—14letnih mlečnozobih smr-kavcev, cigarete in tudi smodke v ustih in »štefan« na mizi. Zgrabil bi človek metlo in pomel neboljence, ki si kradejo zdravje in čas in dela-ju napotje starejšim, okrepiča in počitka potrebnim. Ni se nam treba čuditi, če vidimo zakrknjeno in kila-vo mladino, da so je same hlače in suknja, ko doseže 20. leto, mu pa za-čakreni nos kakor pesa ali puranu čampelj. In če pomislimo, da se vsa-kemu tako nujno mudi z ženitvijo, pa pomislimo še to, kakšno bo potom-stvo, če ga bo sploh kaj! Bilo bi dobro in priporočljivo, da bi se me-rodajni faktorji, ki imajo za vsako malenkost odprto oko in dvignjeno pest, malo bolj pobrigali tukaj in vrinili med krčmarska vinska dolo-čila oster paragraf, ki bi prepovedo-val dajati alkoholne pijače in ciga-rete itd. mladini, kakor najdemo kaj slinčnega v marsikateri državi, ki skrbi za zdravje svojih državljanov in tako tudi za svoj obstoj. Pri nas bi bila to živa potreba, ako nečemo čeneti v bližnji bodočnosti armado iz samih hlač in sukenj.

Pomanjkanje krompirja za sa-jeenje. Ne zadostuje prebivalcem, če obrodijo samo vinska trta, drugi pri-letki pa nič, kakor se je zgodilo la-ji v Beli Krajini. Ondotnim prebi-vačem primanjkuje krompirja za sajeenje. Zato ga je prišlo že okoli 20 vagonov z Gorenjskega, kjer je bila letina v tem oziru bolj ugodna. Krompir vozijo občine čez Gorjance v Belo Krajino, kjer ga delijo ljud-stvu za sajeenje.

S Krškega. Dne 20. t. m. to je v sredo pred sv. Jurjem se vrši zadnji letošnji vinski sejem. Vinski kupei se vabijo, da se prepričajo, kako ze-lo so se vina popravila in da je še zadosti dobrega, pristnega Dolenjca po nizki ceni dobiti.

Kako naši klerikalec pospešuje-jo promet tujcev. Iz Bohinjske Bi-štrice se nam piše: Preteklo leto je sezidal tukajšnji posestnik Matevž Piber novo hišo »Hotel Pošta« v ka-teri se izvršuje gostilniška obrt ter se bodo oddajale sobe v zgornjih nadstropjih tujcem za prenočevanje in v seziji za stanovanja in najem. Gostilniška obrt se nahaja v jako spretnih rokah in so se dosedaj obi-ključi tujci o vodstvu in postrežbi v tej gostilni jako laskavo izrazili. Kakor pa čujemo, oskrboval in od-lajal bode prihodnja leta posestnik sam sobe za tujce. To nas seveda prav nič ne briga. A kaj je napravil do vrha dobičkalni g. Matevž Piber? Kupil je te dni na javni dražbi do malega vse postelje, žim-nice, posteljno perilo, umivalnike, bljuvalnike in nočne posode ter dru-ga hišno opravo iz nekdanjega Cekonito-ve delavske bolnišnice, torej postelje in hišno opravo, katero so svoječasno nabili na raznih boleznih kakor na raznih osepnicah, na legarju, na tu-berkulozi, na jetiki itd. oboleli ali umrli Cekonitovi pri zgradbi tu-kajšnje predora zaposleni ljudje. Nimamo nič proti temu, ako išče g. M. Piber s takim ravnanjem večjega dobička in tudi ne dvomimo, da se bode omenjena hišna oprava teme-ljito osnažila. Ni pa tako z reno-me-tem bistriških hotelov in gostiln, ki so opremljeni z novo drago opravo in to je, kar nas sili, to samo na se-bi malenkostno stvar v javnosti omeniti. Kakor bode vsakemu zna-jo, tujcu, ki se pride v sveži zdravi znak krepčat in zdraviti ne bode skri-vo ostalo, da se nahaja v Bistriškem hotelu stara hišna oprava iz nekdanjega Cekonitove bolnišnice. To dejstvo ima lahko za vsa občino bistriško to posledico, da bi prišli vsi tukajšnji hoteli v jako dvomljivo renomé, in bi se tujci naše občine glede prenoče-vanja ogibali. Stvar društva za tuj-ski promet bi bila v tej zadevi po-trebno ukreniti dokler je še čas. Ni-kakor pa ne morejo drugi v vsakem oziru za povzdigo tujskega prometa vneti hotelirji in gostilničarji Bo-hinjske doline radi nenasične kleri-kalne bisage g. Matevža Pibra na ugledu trpeti.

Učiteljsko društvo za celjski okraj obhaja svojo štiridesetletnico v St. Jurju ob juž. železnici dne 5. maja t. l. — Tega slavlja se udeleži korporativno tudi sosedno učiteljsko društvo za laški okraj.

V Zalcu pri Celju nameravajo ustanoviti zimsko poljedelsko šolo s

posebnim osirom na hmeljarstvo. To misli se je zlasti poprijelo »Hmeljar-sko društvo« v Zalcu. Za slučaj osnovitve take šole je baje država in dežela vsaka obljubila letne pod-pore 1500 kron ter vrhu tega bi de-žela plačala za voditelja šole letnih 2500 kron.

Spremeba posestva. Nekdanje Zandonatijevo posestvo Sannhof pri Celju je včeraj kupila na dražbi po-sojilnica v Ribnici za 105.000 K. S tem so prišla v slovenske roke lepa stavbišča v celjski mestni občini. — Hausbaumovo posestvo na Liscach oz. Miklavževem hribu tik Celja je ku-pil veleposestnik I. Fajdiga iz So-dražice za 13.500 K.

Celjska nemška hranilnica ved-no bolj nazaduje. Da prikrije javno-sti svoje pravo denarno stanje, je hranilnica opustila objavljanje me-sečnih izkazov. V preteklem letu se je v Celjski nemški hranilnici dvig-nilo 585.906 K več nego se je vložilo. Nazadovanje se opazi tudi pri hipo-tekarnih posojilih. Dočim so znašala zaprosena posojila v letu 1908 še 1.349.450 K, so znašala ista v pre-teklem letu samo 565.400 K. Celjska nemška sparkasa postopa tako, da so jo začeli Slovenci v zadnjih letih zapuščati. Kakor kranjska hranilni-ca v Ljubljani tako podpira tudi celjska nemška hranilnica s slovenskim denarjem izključno nemška nacio-nalna društva. Slovenci ne dobijo ni-ti vinarja.

V pospeševanje nemškutarstva na Koroskem je izdala »Südmarka« leta 1909 okroglo 100.000 K. Za te-koče leto ima namenjeno še večjo svoto.

Pevsko društvo »Zarja« v Rojanu priredi v nedeljo 17. aprila v dvorani »Kons. društva« v Rojanu (pri cerkvi) koncert. Svira vojaški orke-ster pešpolka št. 97. v Trstu. Koncert vodi g. pevovodja E. Adamič. Začetek točno ob 6. popoldne. Po koncertu ples.

Konec pijanca. Neki 53letni re-gnicolo Angelo Baruso iz Benetk, stanujoč pri Sv. Mariji Magdaleni pri Trstu, je sedel v sredo popoldne pijan na nekem vozu, ki je vozil iz Skednja proti Zavljam. Pred neko gostilno je pa padel vznak in oblezal mrtev. Zadel ga je vsled preveliko razvite pijače kap.

Rabijaten mož, ki strelja. 40letni Lovro Sanein iz Skednja pri Trstu se je v sredo popoldne sprl s svojo ženo zato, ker sta različnega mnenja, kako vzgajati njiju hčer, 13letno Maksimilijano. Ker je Sanein zelo nagle jeze, in ker je hotel na vsak način ženi dokazati, da ima on prav, je ustrelil z revolverjem v zrak, da bi jo ostrašil. Žena je pričela kričati na pomoč, nakar so prihiteli nekateri domačini, proti katerim je zbesneli mož dvakrat ustrelil, ne da bi bil k sreči koga zadel. Saneina so zaprli.

»Sava«, društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov na Du-naju, si je izvolila za XV. društveni tečaj ta-le odbor: predsednik cand. jur. Ciril Pavlin, podpredsednik jur. Vinko Lapajne, tajnik cand. jur. Mirko Matjašič, blagajnik cand. med. Ivan Pintar, knjižničar trgov-ski akademik Božidar Vodeb, arhi-var tehnik Rado Urbančič, gospodar trgovski akademik Ivan Juvančič, namestnika cand. jur. Jakob Dolinar in kulturni tehnik Frane Hinter-lechner, pregledniki tehnik Ferdi-nand Kranjec, cand. med. Ivan Matko in cand. jur. Adolf Salberger. — Iz zapisnika zadnjega obnovega zbor-a posnamemo, da se je tekom XIV. tečaja vršilo v društvu šest pred-a-vanj: »O zrakoplovstvu« (dva večer-a), »O kapavici«, »O časnikiarstvu«, »O litijemskem gričevju«, »O akade-mični svobodi«, in da se je priredil društveni izlet. Blagajna izkazuje 371 K 52 v prejemkov in 293 K 79 v izdatkov. Društvena knjižnica obse-ga 555 knjig in zvezkov, izposodilo se je 182 knjig. Društveni podporni odsek je razdelil v treh mesecih svo-jeja obstanka 180 kosil in 150 ve-čerij med gmočno slabšeje situirane člane. Legitimacijski odsek je razpe-ljal v XIV. teč. 625 legitimacijskih listkov v vrednosti 589 K in izključni pridruže sv. Cirila in Metoda.

Gosenčji zapredki se imajo vsled uradne odredbe pokončati do srede meseca aprila. Vzlic temu pa je sa-mo nekaj posestnikov izvršilo to svojo dolžnost in iztrebilo in pokon-čalo gosenčjo zalego, vsi drugi se ne zmenijo dosti za vse to in imajo še vedno polno drevje gosenčjih mešič-kov. Ker se gosenice naglo razležejo in napadejo tudi sosedne vrtove, je delo posameznikov naravnost iluzor-no. V zadnjem trenutku se posestni-ki vrtoč se enkrat pozivljejo, naj iz-ozirov na skupno korist, iztrebijo gosenčjo zalego. Vsak slučaj malo-marnosti pa se bo postavno kazno-val.

Zadnji letošnji nabor za okolico je bil tudi še dosti miren. Sometertja se je kak mladenič zibal in malo »po-čivka« po ulici, a do kake rabuke pri tem, kakor sploh pri vseh letoš-njih, ni prišlo. Policijska je aretovala samo dva poredneža. Tudi znamenje napredka.

Zaklale so je v mestni kletnici od 20. do 27. marca 80 velov, 9 krav, 3 biki, 1 konj, 108 prašičev, 185 te-let, 42 kostrunov in 197 kosilcev. Zaklano živino se je upeljalo: 1 kra-va, 5 prašičev, 71 telet, 2 kostruna, 16 kosilcev in 585 kg mesa.

Pogreša se od 14. sušca 1845. v Vojskem rojeni Peter Lapajne, po domače »Zapretar«.

Deželnemu sodišču je včeraj iz-ročila policija že predkaznovanega brezposelnega 61letnega pisarja V. Merliaka, pristojnega v Ljublja-no, ker je na sumu, da je začetkom t. m. ukradel nekemu gostilničarju v Florjanski ulici rjuho, dvema tujcem, ki sta tam prenočevala, pa suknji-čice. Merlak je 27. t. m. prišel iz za-pora, kjer je odedel zaradi nepošte-nosti 3mesečno kazen.

Drevoreda v Prulah sta že nasa-jena in sicer je eden zasajen ob pa-rarelni cesti za Ljubljano, drugi pa ob cesti, ki hode vodila od Ljubljani-ce čez Koslerjev vrh na Karolinski cesto. Oba drevoreda bode ta tam-ošnjemu okolišju in šetajočemu se ob-činstvu izborna služila.

Nepošten hlapec. Včeraj je poli-cija aretovala 34letnega hlapca Maksa P. iz Dedinje vasi pri Breži-cah, ker je bil ovađen, da je svojemu gospodarju, ko je izstopil iz službe, pokradel in odnesel blaga, katerega so pri preiskavi faktično našli, nar-ka ga je policija aretovala in iz-ročila deželnemu sodišču.

Konj se je splašil. Včeraj se je iz-voščeku Josipu Bergantu na fijakar-skem stojišču na Mestnem trgu splaš-il konj in dirjal po Stritarjevi ulici čez most mimo Zvezde na Rinsko ce-sto v hlev. Nesreča se ni nobena pri-petila.

Na tla podrl je včeraj na Miklo-šičevi cesti izvošček Karel Prek, ko je obračal svoj voz, 65let staro bran-jevko Nežo Bičekovo iz Gor pri Vo-dicah. Bičekova je imela v roki ko-šaro jaje, ki so se ji pobili. Pri padcu se je tudi telesno poškodovala.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ame-riko 30 Hrvatov, v Judenburg jih je šlo 25, v Zeltweg 14, v Gross-Reif-ling pa 12. V Ljubljano je prišlo 19 Lahov, na Dunaj se jih je odpeljalo s posebnim vlakom 194, v Budimpešto pa 177.

Izglubljeno in najdeno. Stroje-vodja Anton Seliškar je izgubil ni-kelnaste očale. Posestnica Antonija Kalerjeva je izgubila par zlatih uba-nov. Našel je g. dr. Ivan Robida srebrno žepno uro.

»Slovenske Filharmonije« odde-lek koncertira jutri od 8. do pol 12. zvečer v hotelu »Tivoli«; drugi od-delek pa od 8. do 12. ure zvečer v ho-telu »Južni kolodvor« (A. Seidl). — V nedeljo se vrši običajni koncert v hotelu »Tivoli« od 3. do pol 7. popol-dne. Vstop prost.

Slovenski Jug.

— Zadnja beseda o »veleizdaj-niškem« procesu. Pričakuje se, da te dni izpregovori v tem procesu zadnjo besedo državni pravdnik. Da jo iz-zove, je izročil zagovornik dr. Hin-kovič včeraj sodišču to-le vlogo: »Z rešitvijo kr. stola sedmorice z dne 4. aprila je bila razveljavljena sodba prvega sodišča v »veleizdajniškem« procesu in odredjena po § 303 k. p. r. obnova kazenskega postopanja na korist obtožencev. Obenem je vrhovno sodišče ukazalo prvemu sodišču, naj zahteva od državnega pravdnik-stva nove predloge ter nadaljuje po-stopanje v smislu § 300. k. p. r. S tem se je stvar vrnila v stanje predpre-iskave. Po predpisih § 103. k. p. r. bi moralo državno pravdnništvo v 8 dneh, ko so se mu vročili spisi, vro-čiti preiskovalnemu sodniku predlog, da se izpopolni preiskava, ali novo obtožnico, ali pa izjavo, da odstopa od nadaljnega kazenskega preganja-nja. Ker je že potekel rok, v katerem se je moralo državno pravdnništvo od-ločiti za eno izmed treh alternativ, prosim kot zagovornik Adama Pri-bičevića in tovarišev, da mi slavno sodišče naznani vsebino izjave kr. državnega pravdnikstva.«

— Hrvatski sabor nadaljuje raz-pravo o indemiteti. V včerajšnji se-ji sta govorila srbski samostalec dr. R. pl. Marković in frankovec D. pl. Pisičič. Indemitetna razprava bo trajala še precej dolgo, da dobi vla-da dovolj časa, da izdela zakonski na-črt o volilni reformi.

— Razstava kiparja Meštrovića v Zagrebu. Slavni hrvatski kipar Meštrović, ki si je nedavno tega pri-boril s svojo razstavo na Dunaju naj-večje priznanje, priredi razstavo svo-jih umotvorov tudi v Zagrebu. Umetnik sam je včeraj prišel v Za-greb ter pripeljal s sabo 3 vagona svojih skulptur. Kakor čujemo, namer-ava Meštrović prirediti enako raz-stavo tudi v Belgradu. Sofiji in v Ljubljani.

— Hrvatske planinarske dru-štvo v Zagrebu ima v petek 23. t. m. svoj letni občni nabor v »Grand Hotelu«. Na tem občnem sboru se bo ta-di razpravljalo o tem, da bi »Sloven-

ski planinski vestnik« postal glasilo tudi »Hrvatskega planinarskega dru-štva.« Na čelu struje, ki navdušeno zagovarja to idejo, stoji prof. Pasarić s svojimi prijatelji.

— Jugoslovanska razstava v Parizu. L. 1912. se priredi v Parizu jugoslovanska razstava pod pokrovi-teljstvom znanega velikega prijate-lja Slovanov vseučiliškega profesor-ja Louisa Le g e r a. Želeti bi bilo, da se te razstave v velikem številu ude-leže tudi Slovenci. Opozorjamo umet-nike že sedaj, da bodo vse pošiljate na razstavo proste carine.

— Zgodovina srbskega naroda. Odlični profesor zgodovine na vse-učilišču v Belgradu Stanoje Stanoje-vić je napisal lani zgodovino srbske-ga naroda. Ta knjiga je že popolno-ma razprodana. Zato je Stanojević priredil novo, popravljeno in pomno-ženo izdajo, ki bo opremljena z 20 zemljevidi. Delo slika na 25 tiskanih polah zgodovino in razvoj bratskega srbskega naroda od dobe skupnega prihoda Jugoslovanov v zapadne alp-ske dežele in na Balkanski polotok pa vse do danes. Zgodovina je namer-njena širšemu izobraženemu občin-stvu in se čita prijetno in gladko. A tudi strokovnjaku bo ugajala, ker je knjigi dodan pregled važnejših vi-rov in del za vsako periodo srbske prošlosti. Knjiga bo dotiskana v dveh tednih in pride v knjigotrštvo 1. maja. Naročnina znaša 5 K. Kdor se zanima za slovensko, posebno za jugoslovansko zgodovino in čita cirilico, temu priporočamo to delo. Na izraženo željo g. pisatelja posreduje pri naročanju knjige urednik Rasto Pustoslemšek v Ljubljani.

— Bolgarski državni dolgovi. Ko je bila v Bolgarski na krmlu Stambulovska stranka, je najela po-sojilo v skupnem znesku 371 milijo-nov levov, rusofili so napravili dol-ga 106 milijonov, demokratska stranka pa 182 milijonov. Edina stranka, ki v času svojega vladanja ni najela nobenega posojila, je tako-zvana narodna stranka, na katere čelu stoji Gešov in vseučiliški profe-sor S. S. Bobčev, duša letošnjih slo-venskih prireditelj v Sofiji in slovan-skega gibanja na Bolgarskem sploh.

— Japonska igralka v Zagrebu. Zagrebško gledališče je pridobilo ja-ponsko igralsko društvo, ki jo vodi znana odlična japonska igralka ma-dama Hunako, da bo gostovalo dva dni v Zagrebu. Japonci bodo v za-grebškem gledališču nastopili 25. in 26. t. m. Igrali bodo drame »V čaj-nici« in »Otake«.

Po slovenskem svetu.

— Zatvoritev češke šole v Po-štorni. Nedavno tega je dalo okraj-no glavarstvo v Mistelbachu zapreti češko šolo v Poštorni na Nižjem Avstrijskem. Ta zatvoritev je bila se-veda popolnoma protipostavna in je izvala v vsi češki javnosti silno raz-burjenje in ogorčenje. V terek so pri-redili v Pragi radi zatvoritve po-štorske šole protestni shod, ki se ga je udeležilo na tisoče češkega občin-stva. Shoda se je udeležila tudi de-putacija iz Poštorne. Na čelu ji po-štorski župan Havlicek in učitelj Klimeč, in več državnih poslancev. Shod je sprejel resolucijo, v kateri se ostro protestuje proti vladnemu na-silstvu ter poziva češke poslance, naj porabijo vsa sredstva v uspešno zaščito čeških manjšin na Nižjem Avstrijskem.

— Odlikovanje češkega učenja-ka. Francoska vlada je podelila pro-fesorju na češki tehnik v Pragi dvor. svetniku dr. Juliju Stoklasi v priznanje njegovih zaslug na znan-stvenem polju častniški križ; dne 13. aprila mu je na slavnostnem zboro-vanju v Parizu poljedelski minister odlikovanje izročil. — Prof. Stokla-sa je tudi znan prijatelj Slovencev. L. 1905. je bil (obenem s prof. Cho-dounskym) protektor izleta, ki so ga napravili češki dijaki na slovenski jug o priliki I. nar.-rad. dijaškega shoda v Trstu.

— Poljaki v Bosni. V letih 1900 do 1903 se je v Bosni naselilo več poljskih kmetov, katerim je bosan-ska vlada dala v obdelovanje nekaj hektarjev erarnih zemljišč. Teh poljskih naseljenikov je okrog 5000 in stanujejo občinah Martinac, Rakovac, Dubrava in Devetina. Za te na-seljenike se je jela sedaj zanimati poljska šolska družba. Ustanovila jim je petero ljudskih knjižnic, v krat-kem pa pošlje na lice mesta svojega odposlanca, da se informira, ako bi ne kazalo za poljske naseljenike usta-noviti poljsko ljudsko šolo.

— Plače ruskih ministrov in gu-bernatorjev. Ruska duma je nedavno tega razpravljala o državnem proračunu. Iz tega proračuna je razvidno, kakšne plače imajo ruski ministri. Ministrski predsednik Stolipin nima kot tak plače, plačo dobiva kot mi-nister notranjih del v znesku 18.000 rubljev. Poleg tega dobiva še 8000 rubljev za reprezentacijo. Dva njego-va pomočnika dobivata 15.000 rub-ľev plačo in 3000 za stanovanje. Po-vojniki oročnikov dobiva 15.000 rub-ľev. Večje plače kot ministriki pred-odnik imajo nekateri gubernatorji.

Namestnik v Kavkazu ima 60.000 rubljev plače, gubernator v Varšavi 38.000, v Moskvi 36.000, v Kijevu in Vilni po 24.000 itd. Na Ruskem je 76 gubernij in oblastij. Plače vseh gubernatorjev in njihovih namestni-kov znašajo na leto 1.064.000 rubljev ali okrog pol tretji milijon kron.

Telefonska in brzojavna poročila.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 15. aprila. Poslanska zbornica je danes tako slabo poseče-na, da je jedva sklepna. Nadaljuje se razprava o najetju novega držav-nega posojila. Debatu bi se naj po želji vlade končala že danes. Predlo-go bo proračunski odsek rešil v se-jah v soboto in ponedeljek, na kar bi se v četrtek po prvem čitanju urad-niške službene pragmatike vršilo 2. čitanje posojilne predloge. Poslanci dr. Hoffmann-Wellenhof in tovariši so vložili predlog za saniranje financ južne železnice, poslanec Ivan Hribar pa predlog o opustitvi vlakov štev. 1720 in 1721 na progi Jesenice-Tr-biž. Prihodnja seja bo v terek.

Roosevelt na Dunaju.

Dunaj, 15. aprila. Danes zjutraj je dospel semkaj bivši predsednik ameriških »Združenih držav« Teodor Roosevelt. Dopoldne je posetil mini-stra zunanjih del grofa Aehrenthala, popoldne ob 2. pa ga je cesar sprejel v posebni avdienci.

Hofrichterjeva afeta.

Dunaj, 15. aprila. Obnavnavo proti nadporočniku Hofrichterju so radi boleznih enega izmed sodnikov morali preložiti. Kakor poročajo, je skušal Hofrichter spreoblečen kot profos uteci.

Hrvatsko zrakoplovno društvo.

Zagreb, 15. aprila. Tu se je usta-novilo zrakoplovno društvo z delniškim kapitalom v znesku 50.000 K. Na čelu društva stoji dr. Stojanović. Društvo bo dalo večjo svoto na raz-polago domačemu zrakoplovcu Beše-viću, da zgradi svoj zrakoplov »So-kol«.

Namestnika grofa Khuena.

Budimpešta, 15. aprila. »Buda-pest« javlja, da je bila včeraj mini-strska seja, na kateri se je razprav-ljalo vprašanje, kdo bi naj zastopal ministrskega predsednika, ako bi bil leta primoran iti se zdraviti v ino-zenstvo. Sklenilo se je, da bi v tem slučaju zastopala grofa Khuena mi-nistra dr. Lukasa in Hieronimija.

Pomiloščenje črnogorskih političnih kaznjencev.

Belgrad, 15. aprila. »Stampik« javlja, da je bila včeraj mini-strska seja, na kateri se je razprav-ljalo vprašanje, kdo bi naj zastopal ministrskega predsednika, ako bi bil leta primoran iti se zdraviti v ino-zenstvo. Sklenilo se je, da bi v tem slučaju zastopala grofa Khuena mi-nistra dr. Lukasa in Hieronimija.

Potovanje srbskega prestolonasled-nika.

Belgrad, 15. aprila. Po informa-cijah na merodajnem mestu sta car Nikolaj in sultan Mohamed povabila prestolonaslednika Aleksandra, naj jih čimprej obišče. Kraljevič se od-zove temu vabilu in že te dni bo vla-da razpravljala o programu kralje-vičevega potovanja.

Srbi na razstavi v Odesi.

Belgrad, 15. aprila. Tu se je v trgovskem društvu sestavil odsek, ki si je nadel nalogo, da poskrbi, da se bo čimnajeve srbskih tvrdit udeležil-to letošnje razstave v Odesi.

Elen Key ponesrečila.

Kodanj, 15. aprila. Znana nordi-ska pisateljica Elen Key se je na po-tu v Göteborg ponesrečila. Izpodrsni-lo ji je, da je padla in si zlomila roko.

Marc Twain — bolan.

London, 15. aprila. Znani ameri-ški pisatelj in humorist Marc Twain je nevarno obolen.

Angeški parlament.

London, 15. aprila. Parlament bo 27. t. m. rešil proračun, na kar bo nastopil 3 tedenske počitnice. Zbor-nica je s 334 proti 124 glasovomspre-jela predlog, naj se funkejska doba parlamenta omeji na 5 let.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Rasto Pustoslemšek.

Kaj je vse mogoče

napraviti iz Paketa, razviti vsakdo, kdor si naroči

Kuharsko knjigo,

ki jo dobi brezplačno pri Prvi kranjski tovarni testenin v 71. Ristri.

790

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 15. aprila 1910.

T e r m i n .

Pšenica za april 1910.	za 50 kg 1272
Pšenica za maj 1910	za 50 kg 1263
Pšenica za oktober 1910	za 50 kg 1072
Rž za april 1910	za 50 kg 826
Koruzna za maj 1910	za 50 kg 586
Oves za april 1910	za 50 kg 701

K f e t i v .

10 vin. ceneje.

Meteorološko poročilo.
Vilma od marca 1902. Srednji mraz 7.700 mm

februar.	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
14.	2. pop.	731.0	13.9	sr. jz.ah.	oblačno
15.	9. zv.	729.2	10.8	sl. zahod.	del. oblač.
16.	7. zv.	726.7	8.1	sl. jug.	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura 11.7°, norm. 9.5°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

+

Rodbina Bernot naznanja znanec, prijatelj in sodnikom prežalostno vest, da je iskreno ljubljena soproga, mati in stara mati, gospa

Katarina Bernot roj. Kapel

danes zjutraj ob pol 4. uri previdena s svetotajstvi za umirajoče v 73. l. starosti mirno v Gospodu zaspala. Zemeljski ostanek predrage pokojnice se prenese k večnemu počitku iz hiše žalosti v Bohoričev ulici št. 3, na pokopališče k Sv. Križu jutri v soboto dne 16. aprila t. l. ob pol 5. uri popoldne.

Svete maše za dušnice se bodo služile v domači župni cerkvi. Ljubljana, dne 15. aprila 1910.

+

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec žalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni sin ozir. brat, gospod

Anton Juvan

tajnik Ciril-Metod. podružnice v Domžalah dne 14. t. m. ob pol 10. uri popoldne po dolgi in mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče v 32. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanek predragega rajnika bodo v soboto 16. t. m. ob pol 9. uri popoldne iz hiše žalosti prenešeni na pokopališče v Domžalah in ondaj k večnemu počitku položeni.

Svete maše za dušnice se bodo služile v župni cerkvi v Domžalah. Domžale, dne 14. aprila 1910.

Ivan Juvan **Marija Juvan**
oče. mati.
Minka, Katarina, Ivana
sestre. 1344

Sodar

vešč tudi nekoliko kletarstva se sprejme takoj 1301

v vinski trgovini Karla Lenčeta na Laverici pri Ljubljani.

Dobro ohranjena 1331

konstrukcija za plahto

k trgovinski izlozbi se ceno prodaja.

Dolgost 7-70 m.

Vprašati v delikatesni trgovini Kham na Miklošičevi cesti.

Glavnik za barvanje las.

Z navadnim česanjem izbramenimo sive ali rdeče lase v pristno svetlo plavo, rjavo ali pa črne! Popolnoma neškodljiv! Se rabi lahko leta in leta.

Na tisoče v rabi! Komad 5 K. Razpošilja

J. Schüller na Dunaju III.
Kriegelergasse 61/30. 2248

KONCERT

Slovenske Filharmonije

se vrši

v soboto, dne 16. t. m.

v

hotelu pri Seidlu

(hotel Južni kolodvor).

Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina prosta.

Sprejmemo se takoj 1342

sedlarskega pomočnika

izveščanega tudi v lahkaranju.

Anton Brenčič, sedlar v Tolminu.

Več dobrih 1341

pokladalcev parketov

sprejme v trajno delo

Janko Primožič, Reža, kavarina Fiume.

Sprejme se takoj 1320

strojnik obenem ključavničar

Samo z daljšo prakso v elektriki imajo prednost. Plača po dogovoru.

Pivovarna Mengeš.

Vabilo

na

občni zbor

Kmetke hranilnice in posojilnice v Šmartnem pri Litiji

dne 24. aprila t. l. ob 3. uri popoldne v društveni pisarni.

- DNEVNI RED:**
1. Nagovor načelnika.
 2. Poročilo tajnika in blagajnika.
 3. Poročilo pregledovalcev računov.
 4. Potrdilo letnega zaključka in bilance.
 5. Volitev načelstva, računskih pregledovalcev in namestnikov.
 6. Razni nasveti.
- Ako bi ta občni zbor ne bil ob 3. uri sklepčen, vrši se ob 4. uri drugi občni zbor, ki je ob vsaki udeležbi sklepčen.
- 1345 **Načelstvo.**

Samo 6 dni

Havre-New York

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine samo

ED. ŠMARD

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 18

v novi hiši „Kmetke posejilnice“, nasproti gostilne pri „Figovu“. 2940

Samo MINLOS^{ov} PRALNI PRAŠEK

je tisti, o katrem pravi znani in odlični kemik milne industrije, gospod dr. G. DEITE v Berlinu, da ima veliko pralno moč

večje nego mila ali mila in soda

ne da bi se lotil perila.

Minlos^{ov} pralni prašek je torej najboljši

kar se more rabiti za pranje perila, varuje perilo kar se najbolj da misliti, je poceni in daje

bliščečo beloto in je popolnoma brez duha.

Zavitek 1/2 kg stane 1.50 K. samo 1.50 K. 30 via.

Dobiva se v trgovinah z drogerijami, kolonialnim blagom in milom.

Na debelo **L. Minlos, Dunaj, L. Mölkerbastel 3.**

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavica K 2.000.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnice v Spiljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dve vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

vec 400 600

Najbolje suknjoipomodu robu nudi tvrdka

ANT-TOMEČ

izvoz suknja u Humpoku (Česka) Ustaničevski trg

K. Novotný

tovarna za stroje in livarna 1324

Praga — Vysočany

dobavlja spec. celo opremo za opekarno, pečarske in cementarske zavode, drobljivo, transmisije, banje za impregniranje lesa. Armature in dvigovalce. Velika izbira gotovih strojev vedno v zalogi. Telefon 1927.

N. F. Schaffer

nadzornik c. kr. držav ne železnice v Beljaku prosi, da se mu dopošlje 11 škatelj tako izbornu učinkujočih 711

Salmijakovih

pastil

(kašelj lajšajočih, slez razkrajajočih) lekarna PICCOLI v Ljubljani, c. in kr. dvornega založnika, papeževnega dvornega založnika. Ena škatljica 20 v, 11 škatljic 2 K. Naročila po povzetju.

Nanovo urejeno **stanovanje**

se takoj odda v Škofji Loki, Glavni trg 36.

Več se izve ravnotam. 1311

Išče se v najem

dobro vpeljana trgovina z mešaním blagom

v prometnem kraju na Gorenjskem. Oprava in zaloga se prevzame in odplača po dogovoru. — Ponudbe pod »Trgovina 1910« na upravnistvo »Slov. Naroda«. 1290

Išče se za majev termin

stanovanje

z dvema sobama in pritliklinami, ter dvojním vhodom v Spodnji Šiški.

Cenjene ponudbe na upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 1312

Najcenejše se kupi

v angleškem skladišču oblek

Ljubljana, Mestni trg 5.

5000 oblek za gospode od 8 K naprej,

2000 površnikov za gospode od 12 K naprej.

Ogromna izbira v najnovejši kolekciji za dame po čudovito nizkih cenah. 1265

O. Bernatovič.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvoleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7-08 zjutraj. Osební vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak (čez Podroščico), Celovec.

7-25 zjutraj. Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

8-26 dopoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podroščico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

11-40 dopoldne. Osební vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak (čez Podroščico), Celovec.

1-52 popoldne. Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3-28 popoldne. Osební vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak (čez Podroščico), Celovec.

6-23 zvečer. Osební vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podroščico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

7-40 zvečer. Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

10 poned. Osební vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, juž. žel., (čez Podroščico) Prago, Draždane, Berlin.

Odhod iz Ljubljane (državne železnice):

7-25 zjutraj: Osební vlak v Kamnik.

8-08 popoldne: Osební vlak v Kamnik.

7-10 zvečer: Osební vlak v Kamnik.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Izborna dolejska, belokranjska in vipavska

vina

priporoča po nizkih cenah 1051

„Kranjska deželna vinarska zadruga v Ljubljani“ (deželni dvorci).

Sprejema naročila na večje množine ter daje brezplačno informacije glede dobave vin pri prvih kranjskih vinskih producentih.

Sprejmemo se takoj

3 gospodje

na stanovanje in brano ali brez hrane.

Na razpolago sta dve lepo opremljeni, zračni sobi. 1316

Poizve se v Gradaški ulici 18, pritišče, levo.

Več mladih

mizarskih pomočnikov

kateri imajo veselje priučiti se polaganju parket, dobi trajno delo pri tvrdki 1347

Ferdo Primožič

mizarstvo, Ljubljana, Rimska cesta 16.

Sprejem s 1. majem t. l.

zanesljivega, treznega in popolnoma izveščanega 1346

m linarja

v parni mlin za koruzo.

Av gust Belle na Rakeku.

Prvi slovenski izprašani optik in strokovnjak

Dragotin Jurman

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.